

عنوان درس به فارسی: علوم قرآنی ۳ (مکی و مدنی، اسباب نزول، محکم و متشابه، نسخ)

به عربی: علوم القرآن (۳)

به انگلیسی: Quran's Terminology (۳)

مشخصات درس:	اهداف:
نوع درس: تخصصی	- آشنایی با مباحث مکی و مدنی، اسباب نزول، محکم و متشابه و نسخ در قرآن
تعداد واحد: ۲	- تصحیح دیدگاه‌ها درباره محکم و متشابه و افزایش توانمندی برای پاسخ به پرسش‌ها و پاسخ به شبهات
زمان درس: ۳۲	

دروس پیش‌نیاز:

فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

در آغاز ترم، ارائه طرح درس و بودجه‌بندی روؤس مباحث مطرحه در جلسات الزامی است.

مکی و مدنی	فائده
	ضابطه
	ویژگی‌ها
اسباب نزول	شناخت توصیفی اهم منابع مکی مدنی، اسباب نزول و محکم و متشابه، نسخ
	شرایط ناسخ و منسوخ
	تفاوت اسباب نزول و شأن نزول
	انواع اسباب النزول
	قاعده عموم لفظ و خصوص سبب
محکم و متشابه	معیار تشخیص سلیم از سقیم در خصوص اسباب نزول
	مفهوم شناسی
	اقسام تشابه
کلیات نسخ	راهکار مواجهه با آیات متشابه
	مفهوم شناسی
	تفاوت نسخ با تخصیص
	دو مثال

تکلیف عملکردی

۱. دانشجوی در هر جلسه در قالب آزمون‌های شفاهی، آیات مشتمل بر موضوع «محکم و متشابه» و «نسخ» را که استاد معرفی کرده است، را از حفظ می‌خواند.

۲. در مورد یک شبهه جدید با موضوع «مکی و مدنی»، «اسباب النزول» یا «محکم و متشابه» نظرات منابع مرتبط که استاد معرفی می‌کند را گردآوری و در قالب فرم درس روش تحقیق ارائه دهد.

راهنمادهای تدریس و یادگیری

استاد مربوطه دارای مدرک دکتری یا دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث، مسلط بر ادبیات عرب، دارای مهارت‌های کاربردی تدریس نظیر استفاده از وسایل کمک آموزشی مانند رایانه و ویدئوپروژکتور و اینترنت و نرم افزارهای مورد نیاز قرآنی، مزین به اخلاق قرآنی و اسلامی باشد.

منابع اصلی (آموزشی)	بخش‌های مرتبط با سرفصل از: علوم قرآنی، معرفت، محمدهادی، قم: موسسه فرهنگی التمهید، ۱۳۸۱ ش. اسباب النزول، حجتی، محمدباقر، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۷ ش.
منابع فرعی (پژوهشی)	الاتقان فی علوم القرآن (نوع ۴۳: فی المحکم و المتشابه)، سیوطی، جلال الدین، بیروت، دار الکتب العربی، ۱۴۲۱ ق. بیان در علوم و مسائل کلی قرآن، خوبی، ابوالقاسم، مترجم: هاشم هاشم زاده هریسی و محمد صادق نجمی، تهران: وزارت ارشاد اسلامی، ۱۳۸۲ ش. علوم قرآنی در مکتب اهل بیت(ع)، ناصحیان، علی اصغر، مشهد، دانشگاه علوم اسلامی رضوی، ۱۳۹۰ ش. نزول قرآن و رؤیای هفت حرف، مؤدب، رضا، قم: حوزه علمیه قم، دفتر تبلیغات اسلامی مرکز انتشارات، ۱۳۷۸ ش. نسخ در قرآن (نقد نظریه انکار نسخ در قرآن)، محمدهادی معرفت، مترجم عزت الله مولایی نیا همدانی، تهران: نشر رایزن، ۱۳۷۸ ش. ...
ارزشیابی	۱
	۲
	۳
	۴

تکلیف ☒ درسی	☒ آزمون های نوشتاری	آزمون های ☒ نهایی	☒ آزمون های نوشتاری	☒ میان ترم	ارزشیابی ☐ مستمر	یادگیری
	☐ آزمون عملکردی		☐ آزمون عملکردی			

